

รายงานสรุปสถานการณ์ COVID-19 มาตรการ และผลกระทบในสเปน

ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2563

- สถิติ

จำนวนผู้ติดเชื้อสะสม 235,290 ราย และผู้เสียชีวิต 28,678 ราย โดยตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ของเดือน พฤษภาคม 2563 จำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มรายวันต่ำกว่า 500 ราย และเสียชีวิตรายวันต่ำกว่า 100 ราย (ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2563 มีผู้ติดเชื้อเพิ่ม 446 ราย และเสียชีวิต 46 ราย)

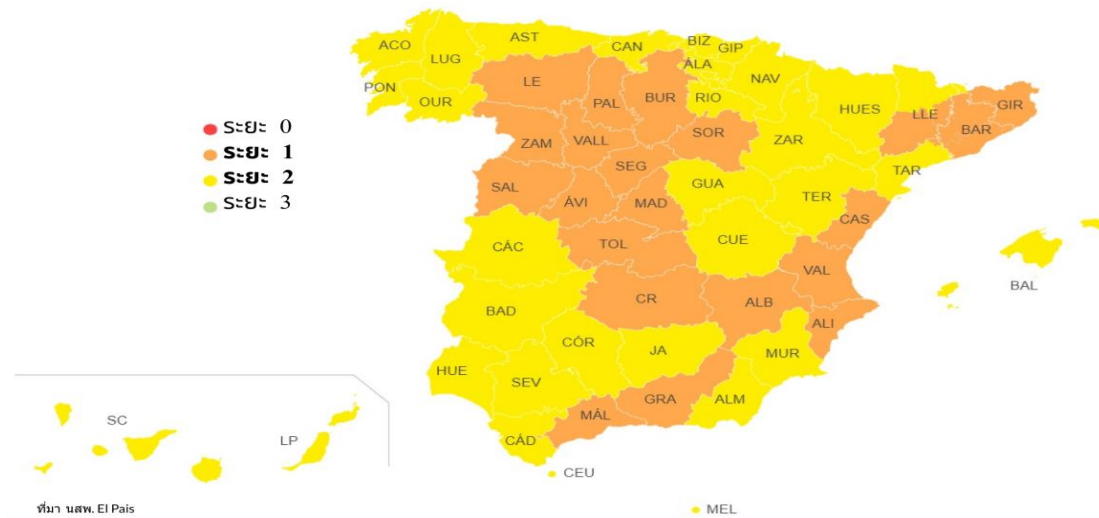
- State of Alarm และมาตรการล็อกดาวน์

- บังคับใช้ตั้งแต่ 14 มีนาคม - 7 มิถุนายน 2563

- มาตรการในการเยียวยาผลกระทบทางเศรษฐกิจ อาทิ การสนับสนุนด้านการเงินตามมาตรการ ERTE ที่ให้บริษัทเลิกจ้าง หรือลดเวลาทำงานของพนักงาน โดยคงตำแหน่งงาน และการจ่ายเงินสมทบประกันสังคม รวมมากกว่า 4 ล้านคน การประกันรายได้ขั้นต่ำโดยใช้เงินประกันสังคม เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ 850,000 คน

- มาตรการผ่อนคลายการล็อกดาวน์แบ่งเป็น 4 ระยะๆ ละ 2 สัปดาห์ โดยปัจจุบัน แคว้นส่วนใหญ่อยู่ในระยะ 1-2 ทั้งนี้ ร้อยละ 47 ของประชากรอยู่ภายใต้ระยะ 2

การใช้มาตรการผ่อนคลายการล็อกดาวน์ในสเปน

ที่มา : El Pais และ สอท. ณ กรุงมาดริด

- ข้อกำหนดสำคัญภายใต้การผ่อนคลายระยะ 1 และ 2 อาทิ การรวมกลุ่มได้ถึง 10 คน โดยต้องปฏิบัติตามหลักการ social distancing อย่างเคร่งครัด รวมถึงการสวมหน้ากากในที่สาธารณะ ส่วนการสัญจรยังจำกัดการเดินทางระหว่างแคว้น และกำหนดช่วงเวลาการออกนอกบ้านสำหรับแต่ละกลุ่มอายุ ยกเว้นการออกมาซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจำเป็นได้ตลอดทั้งวัน รวมถึงการให้ Work from home เป็นหลัก สถานที่ทางศาสนาใช้พื้นที่ได้ร้อยละ 30 รวมถึงการอนุญาตให้เล่นกีฬาที่ไม่ประชิดผู้อื่น

- นโยบายภาครัฐ
  เศรษฐกิจการลงทุน
  แนวโน้มการตลาด
  รายงานสินค้าและบริการ
  อื่นๆ

- **กิจกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจที่เริ่มดำเนินการได้**

- เปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติสำหรับช่วงการท่องเที่ยวฤดูร้อนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2563 เป็นต้นไป โดยเน้นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และความปลอดภัยทางสุขภาพ ทั้งนี้ ผู้เดินทางจากต่างประเทศต้องกักตัว 14 วัน

ปัจจุบัน อนุญาตให้สายการบินโดยสารลงจอดที่ท่าอากาศยาน 13 แห่ง และเรือโดยสารจากต่างประเทศเข้าเทียบท่า 8 แห่ง และอนุญาตให้ประชาชนของประเทศนอก EU เดินทางเข้าได้หลังจากวันที่ 15 มิถุนายน 2563

- การแข่งขันฟุตบอล La Liga แบบไม่มีผู้ชม 11 แมตช์ในฤดูกาลนี้ เริ่มตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน 2563 หลังจากชะลอการแข่งขันมานานกว่า 2 เดือน ทั้งนี้ ฟุตบอลเป็นธุรกิจกีฬาที่สร้างรายได้ให้แก่สเปนจำนวนมาก

- ธุรกิจเปิดให้บริการได้มากขึ้น เช่น ร้านอาหารให้บริการร้อยละ 50 ของพื้นที่ด้านนอก (เทอร์เรซ หรือริมทางเท้า) โรงแรมเปิดบริการได้ ยกเว้นส่วนพื้นที่รวม และการบริการอาหารแบบบุฟเฟต์ ร้านค้าให้บริการโดยจำกัดจำนวนคนภายในร้าน และตลาดนอกอาคารเว้นระยะของแต่ละร้าน เป็นต้น

- สันทนาการต่างๆ อาทิ พิพิธภัณฑ์ จำกัดจำนวนผู้เข้าชมร้อยละ 30 กิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดภายในอาคาร จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมไม่เกิน 30 คน และใช้พื้นที่ร้อยละ 30 ส่วนบริเวณด้านนอกได้ถึง 200 คน

- **ผลกระทบทางเศรษฐกิจ**

- ธนาคารแห่งชาติสเปน คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจในปี 2563 จะหดตัวร้อยละ 9.5 (ร้อยละ 13 ของ GDP) และขาดดุล ร้อยละ 10.3 หรือจำนวนกว่า 1 แสนล้านยูโร จากปัจจัยรายได้ที่ลดลงของภาคการท่องเที่ยว ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 15 ของ GDP การขาดดุลภาครัฐ การลดลงของการบริโภคภาคครัวเรือน และภาคการผลิตอุตสาหกรรม โดยก่อนการเกิดวิกฤติ COVID-19 คาดการณ์การขยายตัวของ GDP ร้อยละ 1.5 ซึ่งสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของยูโรโซน (ร้อยละ 1.1)

- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินมาตรการเยียวยาผลกระทบต่างๆ ส่งผลต่อภาคการเงินการคลังอย่างมีนัยสำคัญ โดยสเปนเสนอขอการสนับสนุนงบประมาณจากสหภาพยุโรปกว่า 2 แสนล้านยูโร ซึ่งจะทำให้หนี้สาธารณะเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 115 ของ GDP ทั้งนี้ ระดับหนี้ดังกล่าวของสเปน อยู่ในอัตราสูงอย่างต่อเนื่องในปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 96

- อย่างไรก็ตาม ภาษีที่ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจำนวนมาก รัฐก็สูญเสียรายได้จากภาษี ซึ่งเป็นผลจากการปิดธุรกิจชั่วคราวในช่วงวิกฤตินี้ถึงประมาณ 2.57 หมื่นล้านยูโร ซึ่งประเด็นนี้ ทำให้รัฐบาลต้องพิจารณากำหนดนโยบายครั้งสำคัญ โดยต้องเลือกระหว่างการขึ้นภาษี (อาจรวมทั้งภาษีรายได้ และภาษีมูลค่าเพิ่ม) หรือการลดค่าใช้จ่ายภาครัฐ ซึ่งล้วนมีผลกระทบในวงกว้าง

ทั้งนี้ รัฐบาลมีแนวนโยบายในการเก็บภาษีธุรกิจบริการดิจิทัล “Google tax” และภาษีจากการทำธุรกรรมทางการเงิน เริ่มในช่วงปลายปี 2563 อย่างไรก็ตาม การเก็บภาษีตามนโยบายดังกล่าว คาดว่าจะก่อให้เกิดรายได้ประมาณ 1.8 พันล้านยูโร ซึ่งน้อยกว่า 2/10 ของการขาดดุล นอกจากนี้ อาจพิจารณาการขยายอายุเกษียณ จากปัจจุบัน 65 ปี เป็น 67 ปี ในปี พ.ศ. 2570 เนื่องจากงบประมาณส่วนใหญ่ ใช้ในการจ่ายเงินบำนาญ ทั้งนี้ ในปี 2562 รายจ่ายเงินบำนาญจำนวนสูงถึง 135 พันล้านยูโร หรือใช้รายได้จากภาษีทุก 5 ยูโร ในการจ่ายบำนาญ 2 ยูโร

- มาตรการภายใต้วิถี “New normal” โดยเฉพาะการจำกัดจำนวนลูกค้าตาม social distancing กระทบภาคธุรกิจ ทั้งรายใหญ่ที่มีสาขาจำนวนมาก และผู้ประกอบการ SMEs คาดการณ์ว่า อาจต้องปิดกิจการซึ่งส่งผลต่ออัตราการว่างงาน ซึ่งอาจสูงถึงร้อยละ 19 จากเดิมที่คาดการณ์ที่ร้อยละ 14 ทั้งนี้ การว่างงานของสเปนสูงเป็นอันดับ 2 ของ EU

- แม้ว่าจะมีการเปิดภาคการท่องเที่ยว หากแต่ยังมีข้อกังวลด้านความคุ้มทุน โดยโรงแรมส่วนใหญ่ที่นครบาร์เซโลนา (ร้อยละ 75) จะไม่เปิดกิจการจนถึงเดือนกันยายน 2563 ซึ่งผ่านช่วงฤดูกาลการท่องเที่ยวในเดือนสิงหาคมไปแล้ว เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวน้อยมาก และเห็นว่าต้องใช้เวลาหลายปี อย่างเร็วในปี 2565 ที่การท่องเที่ยวจะกลับมาฟื้นตัวจนถึงระดับในช่วงก่อนหน้าวิกฤติ COVID ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวปีละมากกว่า 80 ล้านคน

- ทั้งนี้ เสถียรภาพของรัฐบาลจากการเป็นรัฐบาลผสม ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนจากพรรคอื่นในการผลักดันให้นโยบายผ่านการอนุมัติจากสภา ทำให้มีการสร้างอำนาจต่อรองของพรรคต่างๆ และส่งผลต่อนโยบายสำคัญ โดยเฉพาะด้านมาตรการในการควบคุม และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคใหม่ภายใต้การขยายระยะเวลาบังคับใช้ State of Alarm และมาตรการที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในกรณีนี้ พรรคฝ่ายค้านได้เป็นแกนนำรณรงค์ให้ประชาชนออกมาชุมนุมขับไล่รัฐบาลอย่างต่อเนื่อง โดยบางส่วนทำการประท้วงด้วยการไม่ปฏิบัติตามมาตรการ social distancing และการป้องกันด้วยการสวมหน้ากาก

● ผลกระทบด้านการค้าระหว่างประเทศ

- ไม่มีการปิดช่องทางโลจิสติกส์ตั้งแต่เริ่มการแพร่ระบาด หรือภายใต้ State of Alarm ที่สำคัญรัฐบาลกำกับดูแลให้ภาคโลจิสติกส์ และการขนส่งสามารถดำเนินไปอย่างสะดวก ราบรื่น ไม่หยุดชะงัก โดย port ทั้งทางทะเล อากาศ และทางบก เปิดดำเนินการ รวมถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามปกติ

ทั้งนี้ จากการประสานกับการทำเรือนำเข้าสินค้าสำคัญของไทย โดยเฉพาะที่บาร์เซโลนา วาเลนเซีย และอัลคาซึรา รวมถึงท่าอากาศยาน และผู้นำเข้าสินค้าไทยอย่างต่อเนื่อง ไม่ปรากฏว่ามีปัญหา หรืออุปสรรคในการนำเข้า และการกระจายสินค้า ในช่วงสถานการณ์วิกฤติ COVID-19

- โดยรวม สเปนมีการนำเข้าลดลง ยกเว้นสินค้าจำเป็น โดยเฉพาะเวชภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์รวมถึงสินค้าป้องกันการแพร่ระบาดต่างๆ ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าในปี 2563 การนำเข้าจะลดลงร้อยละ 11

- จากความเร่งด่วน และความจำเป็นของสถานการณ์ในช่วงแรกๆ ของการแพร่ระบาด จึงมีการเร่งนำเข้าสินค้าเวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ โดยเฉพาะจากจีน ซึ่งประสบปัญหาด้านคุณภาพ อีกทั้งปัญหาด้านระเบียบและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งไม่เอื้อต่อการรับมือกับสถานการณ์ เนื่องจากไม่อนุญาตให้หน่วยงานด้านสาธารณสุขของแต่ละแคว้นนำเข้าสินค้าดังกล่าวได้เอง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ปัญหาเหล่านี้ได้รับการแก้ไขแล้ว โดยมีการตรวจสอบก่อนนำเข้าอย่างรอบคอบ รวมถึงปลดล็อคให้แต่ละแคว้นทำการจัดซื้อโดยตรง

● โอกาสทางการค้าของไทย

- สินค้า และธุรกิจบริการของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ รวมถึงความน่าเชื่อถือในการทำธุรกิจ จึงมีศักยภาพสูงในตลาดสเปน โดยเฉพาะสินค้าที่มีแนวโน้มในการเป็นสินค้าหลักในวิถี New normal อาทิ เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ สินค้าป้องกันการแพร่ระบาดต่างๆ รวมถึงอาหารเพื่อสุขภาพ และธุรกิจบริการสปา/wellness

- การที่รัฐบาล และหน่วยงานด้านสาธารณสุขของแคว้น สามารถดำเนินการจัดซื้อสินค้าทางการแพทย์ได้โดยตรง จะเป็นโอกาสทางการค้าของสินค้าไทย โดยการสนับสนุนผ่านเครือข่ายความสัมพันธ์ของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมาดริด กับหน่วยงานของแคว้น